

CONCEPT

**Visie Recreatie en toerisme
Gemeente Uithoorn**

·dtnp·

Adviseurs voor Ruimte en Strategie

Graafseweg 109
6512 BS Nijmegen

T 024 - 379 20 83

E info@dtnp.nl

W www.dtnp.nl

Opdrachtgever: Gemeente Uithoorn

Contactpersoon: De heer S.J.S. Stelling

Projectteam DTNP: De heer R. Eijkelkamp

De heer P. Rosmulder

Mevrouw F. Schneider

Projectnummer: 2252.0521

Datum: 09 mei 2022

CONCEPT

Visie Recreatie en toerisme Gemeente Uithoorn

1	Context	1
1.1	Inleiding	2
1.2	Ligging en inwoners	3
1.3	Toerisme en recreatie: landelijke trends	5
1.4	Lokale ontwikkelingen	8
2	Gebiedsanalyse	9
2.1	Toeristische attracties en verblijfsrecreatie	10
2.2	Dagrecreatie en recreatieve routes	12
2.3	Overige (lokale) recreatievoorzieningen	15
2.4	SWOT	16
3	Toekomstvisie	17
3.1	Ambities	18
3.2	Ruimtelijke ontwikkelingsrichting	19
3.3	Vier focusgebieden	20
3.4	Uitvoeringsprojecten	22

Inhoudsopgave

1 Context

1.1 Inleiding

Aanleiding

De gemeente Uithoorn beschikt sinds 2009 over de Visie Toerisme en Recreatie. Met de lokale ontwikkelingen van de afgelopen jaren (o.a. effecten coronapandemie) en ontwikkelingen in de gemeente die nu gaande zijn, is het de hoogste tijd om opnieuw de visie op de vrijetijdsstructuur in de gemeente te formuleren. Recreatie en toerisme leveren immers een belangrijke bijdrage aan onder andere de werkgelegenheid, het lokale voorzieningenniveau en een prettig en aantrekkelijk woon-/leefklimaat in Uithoorn en De Kwakel.

De Stelling van Amsterdam (Unesco werelderfgoed) en aantrekkelijke plekken langs de Amstel zijn kwaliteiten om te blijven benutten.

Dynamiek door beleid

De visie uit 2009 heeft zijn werk gedaan: veel doelstellingen zijn behaald en de resultaten zijn duidelijk zichtbaar. Zo is onder andere de kade aan de Amstel, met een moderne passantenhaven en een aantrekkelijk horeca-aanbod, verder ontwikkeld, is er een wandel-, fiets- en sloepen-netwerk gerealiseerd en is Stichting Promotie Uithoorn & De Kwakel (SPUK) opgericht.

De sector vrijetijdsbesteding kent vele dwarsverbanden met andere sectoren, waaronder de horeca, en een sterke samenhang met regionale ontwikkelingen. Om deze reden is deze visie gelijktijdig opgesteld met de horecavisie en is er continue afstemming met (onder andere) het traject voor de gemeentelijke omgevingsvisie en met de regionale partners geweest. Dit is (ook bij uitvoering van de visie) van groot belang voor het optimaal kunnen signaleren van en inspelen op recreatieve mogelijkheden in de regio.

Doel

De gemeente Uithoorn wil met een nieuwe toeristisch-recreatieve visie ondernemers en inwoners enthousiasmeren en inspireren om samen het toeristische en recreatieve programma in de gemeente verder door te ontwikkelen.

Vanuit een eenduidige visie op en een ruimtelijk ontwikkelkader voor de toeristisch-recreatieve sector in de gemeente Uithoorn kunnen overheid en marktpartijen de komende tien jaar samen de voorliggende kansen verzilveren.

Proces en leeswijzer

Tijdens de totstandkoming van deze visie heeft er meerdere malen terugkoppeling plaatsgevonden met een ambtelijke projectgroep en heeft er

een bijeenkomst plaatsgevonden met een externe klankbordgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de lokale toeristisch-recreatieve sector. Ook is er gesproken met de havenmeesters in Uithoorn en met beleidsmedewerkers van de buurgemeenten. In maart 2022 is een participatieavond gehouden in het kader van de omgevingsvisie, waarbij inwoners, ondernemers en lokale organisaties input konden leveren voor de visie Recreatie en toerisme. Daarnaast is in mei 2022 een extra bijeenkomst georganiseerd met lokale ondernemers.

Hoofdstuk 1 en 2 voorzien in de nodige achtergrondinformatie en een gebiedsanalyse. Hoofdstuk 3 bevat de toekomstvisie: vanuit een ruimtelijk-economische hoofdstructuur zijn de acties en maatregelen voor de komende tien jaar geformuleerd. Aan de slag!

Positieve ontwikkeling sinds 2009: passantenhaven

1.2 Ligging en inwoners

Sterk verstedelijkt landschap

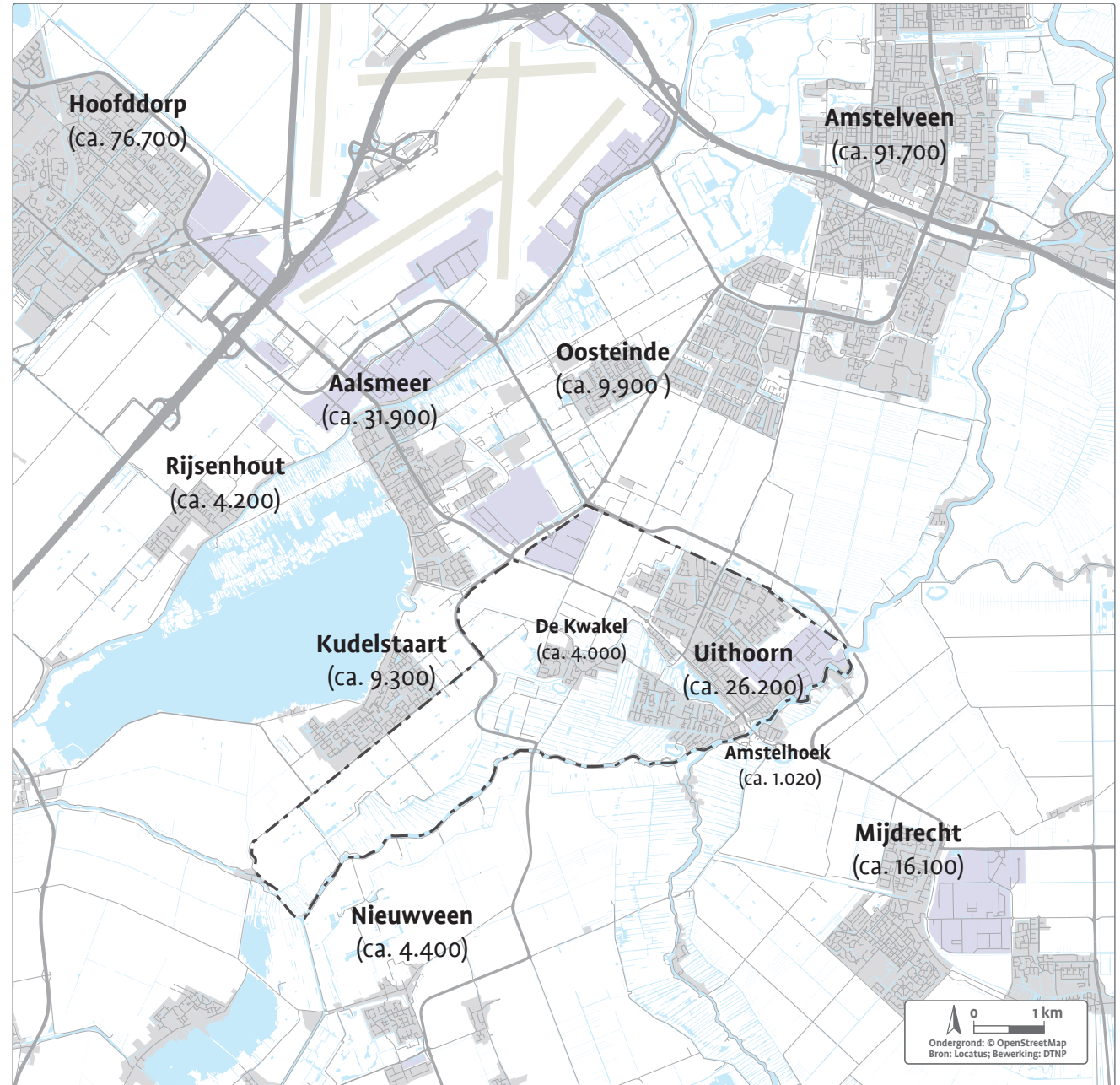
De gemeente Uithoorn bestaat uit de gelijknamige kern (± 26.000 inwoners) en het dorp De Kwakel (± 4.000 inwoners). De gemeente ligt in het zuiden van de provincie Noord-Holland en is onderdeel van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Uithoorn ligt circa 20 kilometer ten zuiden van Amsterdam en grenst aan het landelijk gebied het Groene Hart. Amsterdam heeft een belangrijke (inter)nationale toeristische functie, met een zeer groot aanbod aan attracties, horeca en verblijfsaccommodaties.

Het gebied ten noordwesten van Uithoorn is een sterk verstedelijkt gebied, met woningbouw, bedrijventerreinen en glastuinbouw. Belangrijkste kernen in deze regio zijn Aalsmeer (± 31.900 inwoners), Amstelveen (± 91.700 inwoners) en Hoofddorp (± 76.700 inwoners)*. In het gebied ten zuiden en oosten van Uithoorn ligt de nadruk op natuur en landschap. Hier liggen diverse natuur- en recreatiegebieden, als onderdeel van het Groene Hart (o.a. de Hollandse Plassen). Mijdrecht is met circa 16.100 inwoners hier de grootste buurkern.

De kern Uithoorn wordt ontsloten door de provinciale weg N201 (Haarlem/Schiphol/A4-Hilversum/A2) ten noorden van de gemeente, en

* CBS statline, 2021.

Aantal inwoners gemeente Uithoorn en regio

de N196, die dwars door de kern loopt. Door de ligging van Uithoorn direct aan de Amstel is de kern ook over het water bereikbaar, onder meer vanuit Amsterdam. Het dorp De Kwakel ligt ten westen van de kern Uithoorn. Beide kernen worden van elkaar gescheiden door de Uithoornse Polder. De Kwakel wordt via de Noorddammerweg en de Boterdijk/Watsonweg ontsloten richting N196.

Inkomen en bevolkingssamenstelling

Het gemiddelde inkomen per inwoner ligt met € 29.100 per jaar circa 8% boven het landelijk gemiddelde (€ 27.000 per jaar)*. Daarnaast is het opvallend dat er in Uithoorn relatief veel huishoudens met kinderen zijn (40% van alle huishoudens, t.o.v. 33% landelijk), en wat minder eenpersoons-huishoudens (33% t.o.v. 39%). In vrijwel elke wijk is de gemiddelde huishoudensgrootte 2 tot 2,5.

Bevolkingsprognose

In de provinciale bevolkingsprognose wordt voor de gemeente Uithoorn uitgegaan van een groei van circa 9% tussen 2019 en 2040. Dit zou betekenen dat er in 2030 circa 31.000 inwoners zijn in de gemeente. Ondanks deze bevolkingsgroei is de verwachting dat de vergrijzing in de gemeente wel sneller oploopt dan gemiddeld in ons land; in 2040 zal circa 29% van de bevolking in Uithoorn ouder zijn dan 65 jaar (tegenover 26% landelijk).

* CBS Statline, 2019.

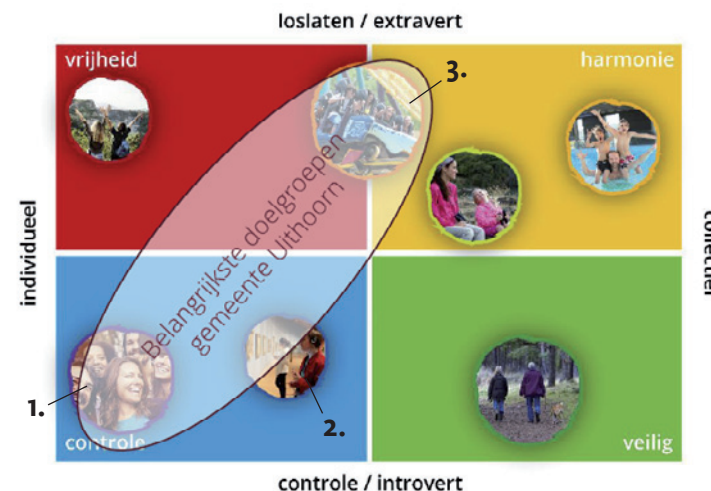
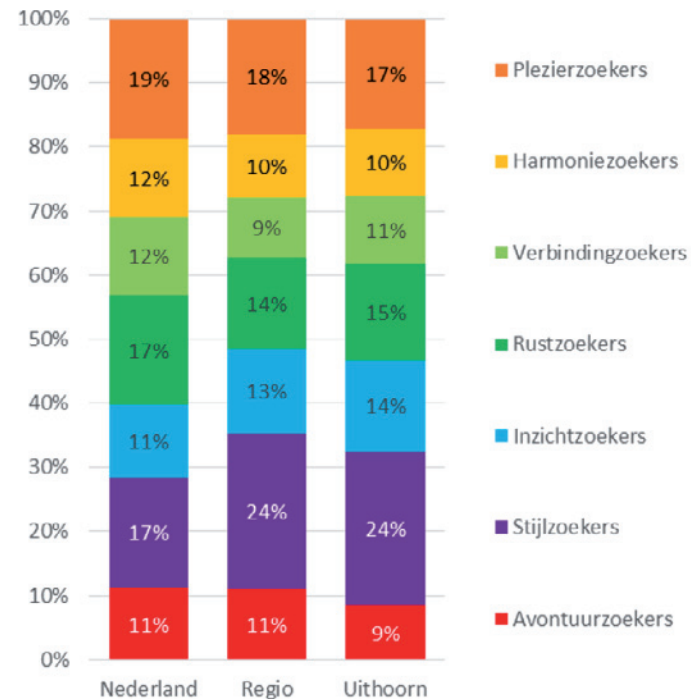
Recreatieprofielen bezoekers Uithoorn

In het model hiernaast zijn de belangrijkste recreatiedoelgroepen voor de gemeente Uithoorn weergegeven. Het model bestaat uit zeven leefstijlen die de Nederlandse recreant beschrijven. Elke leefstijlkleur representeert bepaalde kernwaarden, motieven en drijfveren, die bepalend zijn voor het gedrag in de vrije tijd.

De verdeling over de leefstijlen in Uithoorn is goed vergelijkbaar met die van de regio. In vergelijking met het Nederlands gemiddelde zijn de Stijl- en Inzichtzoekers bovengemiddeld vertegenwoordigd. De Stijlzoekers vormen samen met de Plezierzoekers qua omvang de twee belangrijkste doelgroepen:

- Stijlzoekers (1.) gaan ervoor: in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld en zoeken ze de uitdaging op;
- Inzichtzoekers (2.) willen dingen leren en ervaren, in de natuur en met culturele activiteiten;
- Plezierzoekers (3.) houden van feesten en de hort op gaan met vrienden. Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd.

De recreatie-profielen in Uithoorn volgens de Leefstijlvinder (BSR) (bron: ZKA, Quickscan AM-regio 2018)

1.3 Toerisme en recreatie: landelijke trends

Uitdagingen voor de sector na corona

Bij de ontwikkelingen rondom toerisme en recreatie is de kanttekening te plaatsen dat door de impact van de coronamaatregelen de toekomst onzeker blijft. In de zomer van 2020 en 2021 profiteerde de sector met name van binnenlands toerisme. Nu (internationale) reisbeperkingen grotendeels zijn opgeheven (stand mei 2022) heeft de recreant weer meer opties voor de vrijetijdsbesteding/vakantie. Daar tegenover staat dat buitenlandse toeristen weer terugkeren.

Diverse lopende trends (pre-corona) in de vrijetijdsbesteding waren zowel in de zomer van 2020 en 2021 (tijdens de coronacrisis) als dit voorjaar nog altijd zichtbaar. De verwachting is dat ondernemers ook de komende tijd zullen (moeten) inspelen op de behoefte aan onder andere authenticiteit en beleving, unieke verhalen en rust en ontspanning. Op de volgende pagina's zijn de belangrijkste (meest relevante) trends en ontwikkelingen samengevat.

Voor de volledigheid is hiernaast de definitie van de begrippen toerisme en recreatie opgenomen (volgens CBS):

Wat is toerisme? (bron: CBS, begrippen)

“De activiteiten van personen die reizen naar en verblijven op plaatsen buiten hun normale omgeving, voor niet langer dan een (aaneengesloten) jaar, om redenen van vrijetijdsbesteding, zaken en andere doeleinden die niet zijn verbonden met het uitoefenen van activiteiten die worden beloond vanuit de plaats die wordt bezocht.

De normale omgeving van een persoon is de directe nabijheid van zijn of haar huis en plaats van werk of studie en andere plaatsen die regelmatig worden bezocht. Buitenlanders die in Nederland komen werken en betaald worden door mensen, organisaties of bedrijven in Nederland tellen dus niet mee als toerist. Zakelijke reizigers op dienstreis of congres tellen wel mee. Binnenlandse reizigers die forensen, vracht vervoeren, of als verkoper reizen tellen niet mee. Daarbij kunnen eendaagse (of dag-) en meerdaagse toeristen worden onderscheiden.”

Wat zijn recreatieve activiteiten? (bron: idem)

“Alle activiteiten die iemand voor zijn plezier onderneemt. Bijvoorbeeld: een dagje naar het strand of pretpark, wandelen, sporten, bezoek aan museum, theater of café, een rondvaart, de wekelijkse zangavond, uit eten gaan, winkelen voor het plezier.”

Prognose aantal buitenlandse bezoekers na corona (bron: De Ondernemer, april '22)

- “Zelfs in het meest positieve scenario komen we nog niet op het niveau van voor corona”
- “Het gat dat Nederlanders in eigen land laten vallen, wordt maar deels opgevangen door de terugkerende buitenlandse toerist. Dat maakt de vooruitzichten op herstel van de zwaar door de coronacrisis getroffen toerismesector onzeker.”

Vooruitblik zomer 2022 (bron: Internationale Vakantiemonitor, NBTC, april '22)

- “De behoefte om op vakantie te gaan naar het buitenland is groot. Vakanties in eigen land worden als gevolg van de toegenomen mogelijkheden om zonder veel belemmeringen naar het buitenland te reizen minder populair.”

Toerisme: authenticiteit en beleving

- De afgelopen jaren (pre-corona) werd Nederland in toenemende mate bezocht door buitenlandse bezoekers. Door middel van verhaallijnen (bijv. 'de Stelling van Amsterdam') wordt geprobeerd de druk van het toerisme op de grote steden te verminderen en ook ondernemers elders in het land te laten profiteren van deze bezoekers.
- Er vond een herwaardering plaats van binnenlandse bestemmingen voor toeristisch bezoek in de zomers van 2020 en 2021, doordat reizen naar het (verre) buitenland werd afgeraden. Door de sterke beeldcultuur en sociale media kunnen bijzondere, minder bekende verblijfslocaties, musea of festivals bovendien in korte tijd een grote aantrekkingskracht genereren.
- Door alle ontwikkelingen in mobiliteit en technologie kunnen toeristische bezoekers kiezen uit een bijna oneindig aanbod. Daarnaast ontstaat door de komst van beoordelings- en vergelijkingssites een betere match tussen vraag en aanbod. Om in dit speelveld de aandacht van de consument te trekken, is onderscheidend vermogen belangrijk; via een aantrekkelijke én authentieke (eerlijke) presentatie kunnen ondernemers zichzelf en hun locatie (Uithoorn) goed op de kaart te zetten. Een voorbeeld hiervan zien

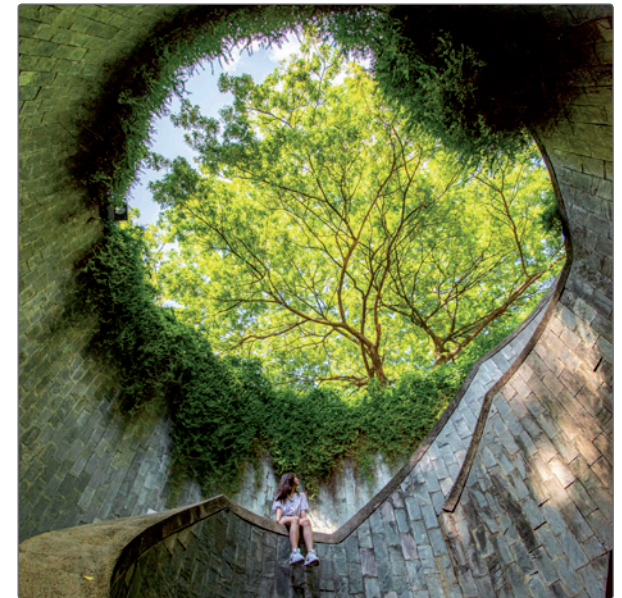
we bij restaurant Gerrit, waar het (horeca-) concept voortkomt uit de karakteristieke locatie: *"We houden van simpel en strak. Net als de ontwerper van ons gebouw."*

Recreatie: behoefte aan ontspanning

- In onze vrije tijd zijn we regelmatig buitenshuis op zoek naar afleiding en vermaak (diverse vormen van uitgaan). In de toegenomen hectiek van de vierentwintiguroeconomie is er ook een groeiende behoefte aan rust en ontspanning. De recreant heeft hierbij meer aandacht voor thema's als gezondheid, duurzaamheid en cultuur.
- Waar *de jeugd* deze ontspanning zoekt in nieuwe belevingen (festivals, duurzame evenementen, 'outdoor yoga'), geniet de toenemende groep *actieve senioren* van een wandeling of fietstocht door de natuur. In beide gevallen wordt het buitengebied of het stadspark opgezocht, waar de beleving van de natuur bijdraagt aan het gevoel van ontspanning en beleving ('er even tussenuit').

Leefstijlen en beeldcultuur: 'eerst een foto'

- De opkomst van een sterke beeldcultuur (Facebook, Instagram, YouTube) maakt dat men bereid is moeite te doen voor een onderscheidende beleving. Sociale media geven mensen de ruimte om te laten zien welke

Sociale media versterken beeldcultuur: moet je zien!

Inspelen op belevingswereld consumenten cruciaal

levensstijl hij of zij nastreeft en welke vrijetijdsbesteding daarbij past: soms gezond, dan weer chique of juist uitbundig.

- Ondernemers proberen hierop in te spelen met een verrassende ervaring/beleving, zeker qua uitstraling. Locaties of gebouwen met authentieke karakteristieken (plekken met 'een verhaal') zijn kansrijk voor exploitatie (bijv. als escaperoom). Deze plekken worden onthouden en (online) gedeeld.

Horeca: aandacht voor gezondheid en ethiek

- De aandacht voor 'wat we eten' is groot. Zeer specifieke (unieke) en authentieke concepten accommoderen dit door een onderscheidende beleving in smaak, verhaal ('streekproduct') en service.
- De aandacht voor gezondheid en ethiek wil de consument ook terugzien tijdens de lunch of koffie (bijv. Brownies en Downies) en tijdens het snackmoment. Snelle service staat niet langer gelijk aan ongezond: de consument heeft ook oog voor de salade-/sap-/yoghurtbar.

Anders uitgaan, ontmoeten en oriënteren

- Landelijk zien we een terugloop van traditionele uitgaanshoreca, zoals de lokale discotheek of het café op de hoek. Enerzijds komt dit doordat men vaak ook iets wil kunnen eten

(meer café-restaurants), anderzijds zijn er veel unieke evenementen (festivals, concerten, etc.) die dynamischer en meer doelgroepspecifiek zijn. We ontmoeten elkaar niet meer op een vast moment of op een vaste locatie; er is altijd wel ergens iets (nieuws) te doen of te beleven.

- Technologische ontwikkelingen zoals e-bikes, knooppuntennetwerken en GPS-middelen bieden de consument nog meer vrijheid in het plannen van een (dag)trip. Online profilering en informatievoorziening (zoals via uithoornaandeamstel.nl) is hierbij inmiddels onmisbaar.
- Niet alleen voorafgaand, maar ook tijdens het bezoek wordt de smartphone of tablet steeds belangrijker. Middels QR-codes of zelfs *augmented reality* wordt de recreant meegenomen in een route of verhaal.

Waterrecreatie

- Mede door de coronacrisis heeft de markt voor (tweedehands) boten een flinke boost gekregen. Een bijkomende trend is 'bootdelen'. Families, vriendenclubs of collega's kopen samen een boot en gaan met z'n allen hiermee varen.
- De waterrecreant is op zoek naar een divers aanbod. Enerzijds is er de behoefte aan rust en stilte in de natuur. Tegelijkertijd wordt het varen steeds meer gecombineerd met andere activiteiten, zoals wandelen, fietsen, cultuurhistorie, en stedelijk bezoek.

Speciale locaties en ervaringen worden gewaardeerd (en online gedeeld)

Liever een festival dan naar de kroeg

1.4 Lokale ontwikkelingen

Veranderingen sinds 2008

Ten opzichte van de vorige visie Toerisme en Recreatie is er veel veranderd in Uithoorn. Met name de kade van de Amstel in het dorps hart heeft een positieve transformatie doorgemaakt. Dit wordt gewaardeerd door zowel inwoners als passanten. De havenmeesters in Uithoorn horen positieve geluiden van de bezoekers: *“de kade voelt in de zomer echt als een gezellige en levendige boulevard, met veel mensen op alle terrassen en op de kade. De uitbreidingen van de terrassen op de kade zelf wordt ook zeer positief ontvangen.”*

Het winkelaanbod in de Dorpsstraat is afgenomen. Als gevolg van toenemende internetbestellingen is het fysieke winkelbezoek de afgelopen jaren sterk gedaald, met leegstand als gevolg. Bij de integrale centrumaanpak zet de gemeente dan ook in op een brede(re) functiemix in het dorps hart (Dorpsstraat als schakel tussen Amstelplein Marktplaats/Wilhelminakade).

Toekomstige ontwikkelingen in de gemeente

Zo is de bibliotheek aan het Marktplaats momenteel in aanbouw. Naast bibliotheek, horeca en woningen omvat het plan ook een nieuw havenkantoor en sanitair voor de passanten. Verderop

aan de Wilhelminakade, bij de Thamerkerk, is de realisatie van een jachthaven gepland. Dit biedt wederom nieuwe kansen voor ontwikkelingen in de toeristische sector: door het creëren van meer vaste ligplaatsen worden de varende doelgroepen nog beter bediend in Uithoorn.

Een andere grote ontwikkeling aan de rand van het dorpscentrum is een directe tramverbinding met Amstelveen en Amsterdam-Zuid; de opening staat gepland voor 2024. Mogelijk kan dit gecombineerd worden met een extra toeristisch overstappunt (TOP), bij de eindhalte in het dorpscentrum. Ook wordt gewerkt aan plannen voor vernieuwing van winkelcentrum Amstelplein, waarbij er appartementen worden toegevoegd.

Burgerinitiatief: recreatieve verbindingzone

De gemeente Uithoorn voert momenteel, naar aanleiding van een burgerinitiatief van Buurtbeheer De Legmeer, onderzoek uit naar de realisatie van een groene, recreatieve verbindingzone tussen de Westeinderplassen en de Amstel. Deze zone biedt kansen om de natuurwaarden te vergroten, het lokale woon-/leefklimaat te verbeteren én recreatieve routes aan elkaar te knopen. Voor zowel bewoner (groen in directe nabijheid) als bezoeker (duidelijke routing) draagt deze ontwikkeling bij aan een prettiger recreatief verblijf in Uithoorn.

...en overige vraagstukken, wensen en dromen!

Het burgerinitiatief is slechts een van de vele ontwikkelingen, initiatieven, aanvragen en plannen die spelen in de gemeente Uithoorn. Ook de volgende uitdagingen/vraagstukken zijn, in meer of mindere mate, actueel:

- Diverse ruimtelijk-economische vraagstukken (o.a. Cindukantoor en Rütgersterrein);
- Nieuwe vormen van waterrecreatie (o.a. kanoroutes, suppen);
- Fietsboot aan de Amstel en/of riviercruises naar passanten-/jachthaven;
- Voorzieningen voor campers;
- Ontwikkeling themawandelroute;
- Fietsarrangementen en link met snelfietspad Alphen-Schiphol.

Om goed in te kunnen spelen op deze en andere vraagstukken stelt de gemeente met dit document een actueel ontwikkelkader voor de toeristisch-recreatieve structuur in Uithoorn vast. Dit is meer dan alleen een toetsingskader; het biedt daarnaast ook een enthousiasmerend/inspirerend beeld, waarmee de gemeente marktpartijen uitdaagt: waar en hoe heten we bezoekers van onze gemeente welkom? Wat is er hier te doen in de toekomst? Welke routes moeten versterkt worden? Wie doet wat?

2 Gebietsanalyse

2.1 Toeristische attracties en verblijfsrecreatie

Van Hollands landschap tot werelderfgoed

De gemeente Uithoorn kent geen grote toeristisch-recreatieve attracties (Efteling, Keukenhof, etc.) met (inter)nationale bekendheid. Toch heeft de gemeente veel te bieden aan de toeristisch/recreatieve bezoeker. De gemeente beschikt over enkele unieke ruimtelijke kwaliteiten en ligt bovendien strategisch op de grens van twee sterke 'toeristische merken': Amsterdam en het Groene Hart.

Het dorpscentrum van Uithoorn, gelegen aan de Amstel, is de afgelopen jaren ontwikkeld tot een aantrekkelijke bestemming voor de passerende (water)recreant. Daarnaast kan in de gemeente het karakteristiek Hollandse veenweidegebied op diverse manieren beleefd worden (van 'vogels kijken' tot 'poldersport'). Bovendien zijn in de gemeente twee forten uit de Stelling van Amsterdam te vinden. Met de Unescostatus van de Nieuwe Hollandse Waterlinie liggen er kansen om, bijvoorbeeld middels (lange-afstands)routes, meer bezoekers te trekken.

'Amstel-River Tour' en 'Flowers of Amsterdam'

In regionaal verband wordt samengewerkt om de bestemming MRA (metropoolregio Amsterdam)

groter te maken en bezoekers meer te spreiden over de regio. Zo is Uithoorn bijvoorbeeld onderdeel van een van de regionale toeristische fietsroutes (cycleseeing: van Amsterdam via de Amstel naar Uithoorn).

Het dorpscentrum, met terrassen aan *the Amstel-River*, is hierbij de grootste attractie. Ook de bloemenveiling (net over de gemeentegrens in Aalsmeer) wordt aangeprezen bij de internationale toerist (*the flowers of Amsterdam*). De samenwerking binnen de MRA wordt steeds verder uitgebouwd: zo is begin 2020 met Amsterdam & partners een workshop georganiseerd om met ondernemers (gemeente-overstijgende) arrangementen te ontwikkelen.

Fort aan de Drecht als toeristische hoofdentree

Voor de zelfstandig navigerende (binnenlandse) toerist begint een bezoek aan Uithoorn, wanneer ze de wegwijzers goed volgen, bij het Fort aan de Drecht. Deze, van nature enigszins verscholen gelegen locatie is door de provincie aangemerkt als toeristisch overstappunt (TOP). Hier zijn basale parkeer- en informatievoorzieningen aanwezig voor bezoekers.

Dankzij de aanwezigheid van horeca (sanitaire voorziening) en de ligging op het knooppunt van sloep-, fiets- en wandelnetwerken vormt het fort een prima startpunt voor een bezoek aan Uithoorn. Hier

komen twee onderscheidende kwaliteiten van de gemeente bij elkaar: het Unesco-werelderfgoed van de Stelling van Amsterdam en, zeker vanaf de Amstedijk even verderop, het open veenweidelandschap van het Groene Hart.

Overnachten in Amsterdam Hotel Uithoorn

Een andere 'entree' tot Uithoorn voor de (buitenlandse) toeristische bezoeker wordt gevormd door de diverse overnachtingslocaties in de gemeente. Amsterdam Hotel Uithoorn (voorheen Best Western), gelegen nabij het busstation van Uithoorn, is de grootste overnachtingslocatie. Dit

hotel is, dankzij de goede ontsluiting, primair gericht op reizigers die Amsterdam en grote activiteiten in de regio bezoeken, zoals de keukenhof (profiel: 'plezierzoekers'). De twee andere hotel-restaurants, Hotel Lakeside aan het Zijdelmeer en Het Rechthuis aan de Amstel, richten zich, mede dankzij de ligging aan het water, meer op de 'rust- of inzichtzoekers (zie p. 4)'. Met deze drie hotels (Locatus, juni 2020) en in totaal circa 70 kamers (ca. 160 bedden) is de logiesfunctie (vergeleken met omliggende gemeenten) echter relatief beperkt*.

* Toerisme MRA, 2019-2020.

Bestemming Uithoorn: de feiten en cijfers

- De totale werkgelegenheid in de recreatie- en toerismesector in Uithoorn bedroeg in 2017 circa 460 banen. Dit is, met 3,4% van de werkgelegenheid in de gemeente, beduidend minder dan het landelijk gemiddelde van 6,8%*.
- In 2019 zijn, op basis van de gemeentelijke toeristenbelasting, 62.564 overnachtingen geregistreerd. In 2020 lag dit als gevolg van de coronacrisis fors lager, op 39.366 overnachtingen**.
- Dagtoerisme is in Uithoorn, vergeleken met buurgemeenten, beperkt: in 2018 kwamen naar schatting circa 68.000 (dag)bezoekers naar Uithoorn, terwijl Aalsmeer en Amstelveen (dankzij attracties als de bloemenveiling, winkelcentrum Stadshart en het Cobra Museum voor Moderne Kunst) konden rekenen op respectievelijk 378.000 en 536.000 bezoekers***.
- In 2020 vonden in de passantenhaven circa 3.400 bootovernachtingen plaats. Het merendeel van de bezoekers bleef hier één nacht liggen****. Ondanks coronabeperkingen blijft het aantal bezoekers hier groeien: in 2021 staat de teller inmiddels (medio november) op circa 3.600 overnachtingen.

* LISA, 2017.

** NB: deze getallen zijn inclusief verblijf van arbeidsmigranten.

*** Quickscan AM-regio, nov. 2018.

**** Havenmeester Uithoorn (E-Harbour).

Overnachten langs de route

Daarnaast kent de gemeente diverse kleinschalige logiesaanbieders, variërend van bed & breakfast tot vakantiehuis of boetiekhotel. Dergelijke kleinschalige verblijfslocaties zijn landelijk de afgelopen jaren sterk in opkomst, waarbij met name karakteristieke panden (bijv. het Spoorhuis) én locaties aan een doorgaande landelijke wandel- of fietsroute (bijv. aan het Pelgrimspad nabij De Kwakel) populair zijn. In Uithoorn kunnen waterrecreanten op doortocht ook overnachten in de passantenhaven in het dorp.

2.2 Dagrecreatie en recreatieve routes

Uithoorn als pleisterplaats

De meeste bezoekers van de gemeente Uithoorn zijn te definiëren als *passanten*. Zij maken veelal geen gebruik van de overnachtingslocaties of het toeristisch overstappunt, maar komen langs/door het dorp tijdens hun fiets-, vaar-, rij- of wandeltocht in de regio. Uithoorn is onderdeel van het regionale fietsknooppuntennetwerk en van het wandelnetwerk Amstelland. Door de gemeente lopen bovendien twee langeafstandswandelpaden (LAW), het Pelgrimspad (noord-zuid) en het Waterliniepad (oost-west), en één landelijke fietsroute (LF), de Waterlinieroute. Uithoorn is (met één knooppunt)

onderdeel van het regionale sloepennetwerk. De terrassen aan de Amstel en de forten van de Waterlinie vormen een mooie aanleiding om even van de fiets of uit de boot te stappen en even te rusten. Ook het dorpscentrum van De Kwakel telt een aantal horecavoorzieningen.

Beperkt aantal (veelgebruikte) hoofdroutes

Op enkele plekken in Uithoorn en De Kwakel overlappen de wandel- en fietsroutenetwerken elkaar, waarbij er niet altijd ruimte is voor een zelfstandig (vrijliggend) pad voor iedereen. Onder andere op de Vuurlijn, de Drechtdijk en op diverse locaties langs de Amstel moeten recreanten en overige weggebruikers rekening houden met elkaar. Met name voor wandelaars zijn de mogelijkheden voor het maken van een aantrekkelijk 'ommetje' relatief beperkt. Doordat de gemeente nu eenmaal vrij dicht bebouwd is, kent ze een vrij lage 'route-dichtheid' en dus minder (of voor de recreant minder aantrekkelijke) routeopties. Toch is gevoelsmatig het landschap nooit echt ver weg.

Even ontspannen de stad uit

Met name op de vrijliggende wandelpaden in het Libellebos, in de ecologische zone langs de N201 en aan de oever van het Zijdelmeer is het fraai wandelen (al dan niet met de hond). Ook in de zuidoosthoek van de gemeente, op het Jaagpad langs de Amstel (of op het water) krijgt de recreant

Blikvangers aan de Amstel: de Thamerkerk...

...en hotel-restaurant Het Rechthuis aan de Amstel

Toeristisch-recreatieve voorzieningen en routes in gemeente Uithoorn en omgeving

het gevoel in de 'vrije natuur' te zijn. Het veenweidegebied zelf is slechts op een enkele locatie toegankelijk voor de (avontuurlijke) recreant (zie foto bij hoofdstuk 3, p. 17).

Plus- en minpunten in het dorpscentrum

Het dorpscentrum van Uithoorn herbergt, met circa 25 horecagelegenheden, veel recreatief aanbod en vormt een belangrijk knooppunt in de recreatienetwerken. Hier wordt ook bootverhuur aangeboden, voor wie het water op wil. Het dorpscentrum en met name de kade aan de Amstel is de logische uitgaansplek voor inwoners van de gemeente (hier is de levendigheid).

Het 'oude dorp' kent een grote variatie van zowel moderne als historische panden langs een (vrij uitgebreid) historisch dorpslint. Aan de uiterste noordzijde van het centrum zijn enkele bijzondere rijksmonumenten te vinden: het

Sloepverhuur in centrum Uithoorn

voormalig stationsgebouw (nu hotel-restaurant) en (even buiten het centrum) de Thamerkerk, met naastgelegen 'stiltemonument'.

Ook aan de Schans, ten zuiden van de Koningin Máximalaan (voorheen de doorgaande provinciale weg), is sprake van een aantrekkelijk straat- en gevelbeeld, met onder andere het Rechthuis (hotel-restaurant) aan de Amstel en de Schanskerk (buiten gebruik).

Via een steiger (Irenepad) kan de recreant vanaf hier onder de brug door de andere zijde van het dorpscentrum bereiken. Het eerste deel van de Dorpsstraat oogt hier, qua inrichting van de openbare ruimte en uitstraling van de panden, helaas weinig uitnodigend. Voorbij de Prinses Irenelaan wordt het straatprofiel echter aantrekkelijker en lonkt (het terras aan) de waterkant.

Kade aan de Amstel als prettig rustpunt 'en route',...

Zien en gezien worden aan de Amstel

Het Marktplein is in de loop van de jaren uitgegroeid tot 'the place to be' in Uithoorn. De ambities en plannen uit het verleden (o.a. visie Toerisme en Recreatie uit 2009) hebben duidelijk vruchten afgeworpen: hier is het goed toeven! De passantenhaven en de aanwezige horeca zorgen, zeker bij mooi weer of tijdens de gezamenlijk georganiseerde evenementen en festiviteiten, voor een levendige gezelligheid aan het water. De evenementensteiger is, mede door de beperkende maatregelen rondom het coronavirus, helaas de laatste jaren nog onderbenut gebleven.

Dorpscentrum Uithoorn biedt bezoekers een recreatief winkelprogramma. Voor wie uitgebreider recreatief wil 'shoppen' bieden met name de nabijgelegen stadscentra van Amstelveen, Hoofddorp en uiteraard Amsterdam een groter en aanvullend aanbod.

...zeker dankzij de aanwezige horeca(terrassen)

2.3 Overige (lokale) recreatievoorzieningen

Een (mid)dagje ontspanning? Keus genoeg!

Verspreid over de gemeente liggen diverse 'overige' recreatieve voorzieningen, die ieder relatief solitair functioneren (doelgericht bezoek) en met name lokale of regionale bezoekers trekken. Daarbij is er voor ieder wat wils: het aanbod varieert van bamboelabyrint (Nirwana, nabij De Kwakel) tot pannenkoekenfort (Uithoorn, op Fort aan de Drecht).

Een korte impressie:

- Buiten bewegen kan in een unieke setting bij Poldersport De Kwakel; *“de outdoor-activiteiten vinden plaats in een landschap met koeien, weilanden en brede sloten en zijn uitermate geschikt voor bedrijven, verenigingen, vriendengroepen en scholen.”*
- Andere recreatiefaciliteiten met een agrarisch karakter zijn onder andere Kinderboerderij De Olievaar (gelegen in het Libellebos) en Zuivelboerderij Vrouwenakker (landwinkel nabij De Kwakel).
- Voor wie liever binnen wil spelen is er onder andere Monkey Town; deze (landelijk opererende) indoor speeltuin is met name gericht op gezinnen. Het naastgelegen Amstelhof biedt een all-inclusive Sport & Health Club; leden kunnen hier ontspannen bij de fitness, in de wellness of op de golf-, squash- en tennisbanen.

Brede fietsroutes door het buitengebied van Uithoorn

Duidelijke bebording van belang

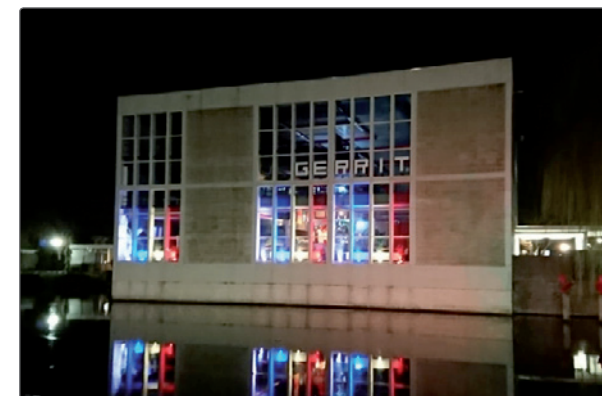
Poldersport De Kwakel

Op korte afstand van de Vuurlijn: Fort bij De Kwakel

Voorzieningen en attracties langs de wandelroutes

Bijzondere horeca: eten, drinken, workshop en films kijken op één locatie

2.4 SWOT

Sterke punten

- Horeca(terrassen) en passantenhaven maken van het dorpscentrum een levendig geheel voor de 'plezierzoeker': Uithoorn aan de Amstel;
- De werelderfgoedstatus van Unesco vergroot de aantrekkingskracht van de forten (m.n. voor de 'inzichtzoeker');
- Uithoorn is goed aangehaakt op regionale en landelijke wandel-, fiets- en vaarroutenetwerken.

Zwakke punten

- Lokale ommetjes zijn soms weinig aantrekkelijk door de vele barrières;
- Het toeristisch overstappunt (TOP) ligt wat verscholen; er mist een vanzelfsprekende verbinding met (o.a.) het dorpscentrum;
- Uithoorn heeft, op (inter)nationaal niveau, weinig zelfstandige aantrekkingskracht: er zijn geen

grote publiekstrekkers (attracties) en de 'sterktes' van Uithoorn (terras aan het water, open Hollands veenweidelandschap, Stelling van Amsterdam) zijn elders in de regio ook te vinden.

Kansen

- Samenwerking op lokaal niveau verder uitbreiden, bijv. door 'pakketten' samen te stellen met complementaire bestemmingen ("*varen op de Amstel, dwalen in het bamboelabyrint en eten in het fort*");
- Aanhaken bij toeristische profilering/arrangementen, o.a. voor de 'stijlzoekers' die geprikkeld willen worden, in regionaal verband: Amsterdamse bezoekers blijven faciliteren (o.a. warm welkom vanaf tramhalte). Op soortgelijke wijze ook connectie met bloemenveiling Aalsmeer, Stadshart Amstelveen en/of recreatienetwerken binnen Groene Hart aanhalen;

- Beter vindbaar en beleefbaar maken erfgoedmonumenten (o.a. forten) en typische/onderscheidende architectuur;
- Behouden en waar mogelijk versterken en/of benutten van authentieke landschappelijke structuren; verbinden van groengebieden, benutten van groen-blauwe netwerk;
- In gemeentelijke organisatie kruisbestuiving tussen sectoren (cultuur, erfgoed, horeca, etc.) stimuleren: omgevingsvisie centraal.

Bedreigingen

- Impact van corona: herstel van de sector blijft onzeker. Zichtbare terugkeer buitenlandse (zakelijke) toerist, maar omzet blijft voorlopig onder niveau van voor corona;
- Toenemende ruimtedruk: versnippering en verdrukking ruimte voor recreatie en verlies landschappelijke kwaliteiten.

Even aanleggen in het dorpscentrum

Met de sloep een dagje op pad

Wandel-/fietsroutes door typisch Hollands landschap

3 Toekomstvisie

3.1 Ambities

Recreatie en toerisme versterken, waar mogelijk

De gemeente Uithoorn heeft voor zichzelf en haar partners als ambitie om in de komende tien jaar op het gebied van recreatie en toerisme:

- te komen tot een realistische en toekomstbestendige balans tussen de belangen en behoeftes van bezoekers, bedrijven en bewoners;
- daarbij primair in te zetten op toeristisch-recreatieve voorzieningen en verbindingen die een duidelijke positieve bijdrage leveren aan het lokale woon-/leefklimaat en de natuurwaarden (biodiversiteit) op de korte en lange termijn;
- en daarbij oog te houden voor de regionale relaties (win-win-kansen) en bij voorkeur in samenspraak met buurgemeenten en andere regionale partijen.

Ontwikkelingen die bijdragen aan natuur(beleving),...

De gemeente Uithoorn zet in op het versterken/benutten van haar positie binnen de regionale netwerken: MRA en Groene Hart.

Ontwikkelingen t.b.v. meer toeristisch-recreatieve bezoekers zijn gewenst, mits lokale bewoners en bedrijven er baat bij hebben.

Ambitie: Uithoorn gezamenlijk doorontwikkelen tot een veelzijdige schakel tussen MRA en Groene Hart; met nieuwe recreatieve verbindingen tussen stad en land, ter verbetering van lokaal woon- en leefklimaat, natuurwaarden (biodiversiteit) en een onderscheidende en authentieke bezoekersbeleving

...regionale verhalen, verbindingen en voorzieningen...

...en een gezond woon-/leefklimaat zijn welkom

3.2 Ruimtelijke ontwikkelingsrichting

Te versterken: (toeristisch-)recreatieve verbindingen tussen stad en land, voor bewoners en bezoekers

1. Langs de Amstel | 2. Langs de Linie | 3. In het dorp | 4. Door de wijk

Gewenst: doorontwikkeling van sterke merken

Gezien de unieke kwaliteiten van de gemeente Uithoorn, de kansen binnen de toeristisch-recreatieve sector, de integrale ruimtelijke opgaven en de hiervoor gestelde ambitie wordt ervoor gekozen om de komende jaren ten eerste in te zetten op het versterken van twee onderscheidende toeristisch-recreatieve assen: 'langs de Amstel' en 'langs de Linie'.

Dit zijn niet alleen de verhaallijnen/thema's waar de gemeente haar kwaliteiten aan ontleedt, maar dit zijn ook de hoofdroutes waarlangs Uithoorn en De Kwakel verbonden zijn met de attracties in de omliggende regio.

Daarnaast wordt ingezet op het versterken van de toeristisch-recreatieve functie van het Uithoornse dorpscentrum. Hier, op het kruispunt van beide regionale hoofdroutes, komen dorpsgenoten, recreanten uit de regio en (inter)nationale bezoekers samen: 'in het dorp'!

Naast het stimuleren en, al dan niet vanuit regionaal verband, doorontwikkelen van deze drie (toeristisch-recreatieve) visitekaartjes wordt bovendien de komende jaren ook (actief) ingezet op het verbeteren van het lokale recreatienetwerk, primair voor de eigen (ook toekomstige) inwoners. Doel is het verder doorontwikkelen en opwaarderen van een fijnmazig groen-blauw netwerk: 'door de wijk'.

Daarbuiten: maatwerk

De ruimtelijk-economische hoofdstructuur omvat dus vier locaties/verbindingen, waar toeristisch-recreatieve ontwikkelingen gewenst zijn; investeringen betalen zich hier (bij wijze van spreken) dubbel terug. De gemeente wil daarnaast ook ondernemers en inwoners die actief zijn (of willen worden) op het gebied van recreatie en toerisme *buiten deze hoofdstructuur* (blijven) ondersteunen. Daarbij ligt de nadruk primair op het behouden van de bestaande ruimtelijke kwaliteiten in (het buitengebied van) de gemeente. Zo is bijvoorbeeld de komst van meer kleinschalige logiesfuncties (B&B, kamperen bij de boer, etc.) in het buitengebied van Uithoorn en De Kwakel denkbaar, mits deze qua omvang en uitstraling passen bij het landschap en ze ondersteunend zijn aan de hoofdfunctie op het perceel (geen zelfstandig aantrekkende werking).

3.3 Vier focusgebieden

Ontspannen langs de Amstel (1.)

De Amstel vormt de zuidgrens en van oudsher de levensader van de gemeente. Met de upgrade van de kade langs de Amstel heeft het dorpscentrum van Uithoorn weer een uitnodigend gezicht gekregen voor passanten uit onder andere Amsterdam. Tegelijkertijd zorgt de bundeling van vervoersstromen aan de oevers van de Amstel voor diverse (verkeerskundige) knelpunten, waardoor recreëren langs de rivier lang niet op alle locaties een ontspannen bezigheid is.

Doorontwikkeling van hoogwaardige recreatieroutes en -voorzieningen op en aan het water staan hier dan ook centraal, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar de informatievoorziening over en routing bij en naar enkele specifieke projectlocaties (zie ook par. 3.4). Ter hoogte van de Thamerkerk en de jachthaven, bij de nieuwe tramhalte, nabij het Fort aan de Drecht (aanhaken TOP) en bij de Brug Vrouwenakker is het goed faciliteren van bezoekers extra belangrijk: welkom in Uithoorn! Dit alles zal uiteraard gepaard moeten gaan met een verdere passende doelgroepgerichte marketing vanuit het reeds bestaande (door SPUK ontwikkelde) motto: Uithoorn aan de Amstel.

(In alle seizoenen) ontspannen langs de Amstel...

...en op ontdekking langs de Linie

Langs de Linie: op ontdekking (2.)

De Vuurlijn vormt een belangrijke groene en recreatieve drager. Nu is deze route moeilijk vindbaar en deels ontoegankelijk. Door middel van herkenbare entrees, zoals op grens van stad en land, routes in dezelfde stijl en knooppunten (o.a. bij toeristisch/recreatief programma) kan verdere samenhang worden aangebracht binnen deze waardevolle groene/recreatieve zone (zowel t.b.v. regionale verbinding als voor lokale ommetjes). Het verhaal van de Stelling van Amsterdam (en daarmee van de Nieuwe Hollandse Waterlinie) vormt de rode draad, waarlangs bijzondere natuurwaarden (o.a. Zijdelmeer) en culturele/civieltechnische locaties (bijv. ook de ontstaansgeschiedenis van de diverse droogmakerijen) uitgelicht worden.

Met name rond De Kwakel zijn in deze zone al veel ondernemers in de toeristisch-recreatieve sector actief. Verdere versterking van de lokale samenwerking is hier de sleutel tot het benutten van de voorliggende kansen en het nog beter bedienen van de diverse doelgroepen: primair de 'inzicht-' en 'rustzoekers', maar in potentie juist ook de 'stijl-' en 'plezierzoekers'.

Genieten en ontmoeten: in het dorp (3.)

Vanuit toeristisch-recreatief oogpunt is de huidige situatie aan de oostzijde van het Uithoornse dorps hart ruim voldoende: behoudens continue aandachtspunten omtrent (verkeers)veiligheid en handhaving is de basis hier zeer goed op orde. Aan de westzijde van het centrum (Dorpsstraat en Amstelplein) ligt de komende jaren een integrale opgave om het centrum aan te helen en de impact van toenemende winkelleegstand op passende wijze op te vangen. De toekomstige tramhalte en mogelijke extra TOP zijn een extra startpunt voor bezoek.

Er zal tegelijkertijd geïnvesteerd moeten worden om van het dorpscentrum weer een vanzelfsprekend (compact en compleet) dorps hart te maken voor de inwoners van gemeente Uithoorn en Amstelhoek. Dit is de belangrijkste uitgaansplek en vrijetijdslocatie in de gemeente. Het herstellen van de natuurlijke en cultuurhistorische verbinding met het omliggende landschap (van Dorpsstraat en Schans via Amstelplein naar het Zijdelmeer) verdient hierbij vanuit toeristisch-recreatief oogpunt aandacht. Deze en overige recreatieve kansen/wensen (o.a. kunst in de openbare ruimte, nieuwe voetgangersoversteek via busbrug) dienen uiteraard integraal opgepakt/afgewogen te worden (omgevingsvisie, cultuurnota, mobiliteitsvisie, etc.).

Fijnmazig groen-blauw netwerk: door de wijk (4.)

In tegenstelling tot bij de drie voorgaande visitekaartjes staat bij de ontwikkelingen 'in de wijk' niet zozeer de *toeristische*, maar juist de *lokale recreatieve* (meer)waarde centraal. De bestaande sport- en recreatielocaties in de buitenlucht vormen een belangrijke basis voor een gezonde en beweegvriendelijke leefomgeving. Uitdaging is het leggen van verbindingen (oftewel het slechten van barrières) tussen deze (groen)kwaliteiten.

Het beoogde fijnmazige groen-blauwe netwerk omvat daarbij alle woon-/werkgebieden in de gemeente. Denk daarbij niet alleen aan het Zijdelmeer en het veenweidegebied, maar ook het 'egeltjesbos' in De Kwakel en het Libellebos. Door de verschillende groengebieden te verbinden wordt een netwerk gevormd van robuust groen, dat zich over het gehele landschap en stedelijk weefsel van Uithoorn en omgeving spreidt, met groen-blauwe lijnen als verbinding (dijkverbindingen, boomlanen, vaarroutes, etc.).

Naast het verbinden van gebieden tot lokale recreatieve routes is ook gerichte inzet ter vergroting van de (gebruiks)waarde gewenst. Denk aan een extra bankje, maar ook aan speel- en sportvoorzieningen (urban sports) of kunst in de wijk.

3.4 Uitvoeringsprojecten

Waar gaan we de komende jaren aan werken?

De gestelde ambities en ruimtelijke keuzes (hoofdstructuur) leiden tot een aantal concrete projecten en sleutellocaties, waar de gemeente Uithoorn de komende tien jaar prioriteit aan wil geven, ter bevordering van de recreatie en het toerisme in de gemeente. Dit kan ze uiteraard niet alleen: deze visie (maar ook de omgevingsvisie) is tevens een uitnodiging aan inwoners, ondernemers, marktpartijen en andere samenwerkingspartners (bijv. ANWB) om mee te denken en samen nieuwe kansen (van picknickplek tot pleisterplaats) te realiseren!

Zie ook kaart (p.19)

2. Regionale netwerken (contacten, routes en arrangementen) uitbreiden;

Stand van zaken: Uithoorn profiteert al van de spreiding van de Amsterdamse toerist; onder andere via 'cycleseeing'-routes worden (internationale) gasten richting Uithoorn geleid. Richting het Groene Hart (de Hollandse Plassen) en Aalsmeer (o.a. Westeinderplassen en bloemenveiling) is er echter winst te boeken.

Actie: vanuit lokale samenwerking (zie 1) de Uithoornse kwaliteiten ook regionaal koppelen middels nieuwe (fysieke) verbindingen.

Eenduidige markering entrees zorgt voor samenhang in landschap (bron: ParkLingezegen.nl)

3. Uniforme (Uithoornse) beeldtaal langs routes

Aanleiding: de hedendaagse vrijetijdsbesteding is steeds meer gericht op het verzamelen (en delen) van unieke 'belevingen', waarbij de consument graag verrast én ontzorgd wordt.

Actie: markeren van de Uithoornse recreatie-routes 'langs de Amstel' en 'langs de Linie' middels een sterk en herkenbaar beeldmerk en kunstobjecten. Dit netwerk kan verder versterkt worden door ook aantakkingen richting o.a. busstation, dorpshart van De Kwakel en Libellebos in dezelfde stijl uit te voeren. Optie: sluit aan op bestaande (regionale) beeldmerken.

(foto: Martijn Smeets Fotografie)

Opvallende markering themaroute (Rotterdam)

1. Lokale samenwerking continueren en (waar nodig) uitbreiden/professionaliseren

Stand van zaken: vanuit het credo 'samen staan we sterker' weten ondernemers in Uithoorn elkaar al vrij goed te vinden. Zo laat de Stichting Promotie Uithoorn en De Kwakel (SPUK) goed van zich horen en zijn er aanvullende overlegtafels en appgroepen, waar de nodige kennis wordt uitgewisseld.

Acties: ga zo door! Voor corona is o.a. gesproken over het matchen van activiteiten/locaties in een (mid)dag-arrangement Uithoorn. Doen!

LANGS DE AMSTEL

4. Aantrekkelijke/veilige recreatieve routes langs de Amstel (door)ontwikkelen

Stand van zaken: de Uithoornse zijde van de Amstel is over de gehele lengte onderdeel van het recreatieve wandel- en fietsroutenetwerk. Hier wil je vlot door kunnen fietsen, maar ook fijn kunnen verblijven. Er moet daarom aandacht besteed (blijven) worden aan een veilige en gastvrije (openbaar toegankelijke) inrichting. Bijvoorbeeld: goede informatievoorziening en aankleding Wilhelminakade (verbinding tramhalte, jachthaven, Thamerkerk en centrum).

5. Toeristisch(e) overstappunt(en) optimaliseren

Stand van zaken: hoewel het Fort aan de Drecht feitelijk aan alle voorwaarden van een Toeristisch Overstappunt voldoet (onderdeel diverse routestructuren en horecavoorziening als pleisterplaats), is er ruimte voor verbetering. Onderzoek: is op de huidige locatie de zichtbaarheid en vindbaarheid van het TOP te vergroten en zijn routeopties uit te breiden (bijv. oversteek naar Kromme Mijdrecht)? En: zou het eindstation van de tram in de toekomst wellicht als TOP kunnen fungeren?

LANGS DE LINIE

6. Toegankelijkheid en beleving Stelling van Amsterdam verder vergroten

Stand van zaken: de civieltechnische kunstwerken van de Stelling van Amsterdam zijn van zichzelf niet direct zichtbaar of 'leesbaar' voor de nietsvermoedende recreant. Tegelijk zijn het unieke objecten die een bijzonder verhaal vertellen voor wie geïnteresseerd is. Acties: samen met nationale/regionale partners (bijv. Liniebreed Ondernemen) de zichtbaarheid en toegankelijkheid van Uithoornse forten verder vergroten (zie ook project 2 en 3), in lijn met het Uitvoeringsprogramma Liniedijken Stelling van Amsterdam.

7. Lokale ommetjes binnen groene-recreatieve verbindingzone stimuleren

Koppelkans: het Wandelnetwerk Amstelland heeft een belangrijke recreatieve functie voor de inwoners van Uithoorn. 'Langs de Linie' liggen kansen om de route-opties nog verder uit te breiden, zodat er een gevarieerd ommetje gemaakt kan worden in dit groengebied (van Noorder Legmeerpolder t/m Zijdelmeer). Vervolg: Zie gebiedsvisie en uitvoeringsprogramma 'Groene en recreatieve verbindingzone'.

... en DOOR DE WIKI!

IN HET DORP

8. Dorpscentrum (van kade tot Amstelplein) versterken en aantrekkelijk (onder)houden

Stand van zaken: Uithoorn aan de Amstel is de afgelopen jaren succesvol op de kaart gezet. Zaak is nu om het bereikte niveau vast te houden en de beloften van een sfeervol en bruisend centrum waar te blijven maken. Actie: vanuit een integrale centrumvisie en concreet (meerjaren)uitvoeringsprogramma leegstand tegengaan, barrières wegnemen en gastvrijheid op peil houden. Vanuit toerisme en recreatie zijn de volgende locaties in het dorpshart met name van belang voor een goed functioneren:

- *Kade langs de Amstel:* continue aandacht voor veiligheid, (fiets)parkeren, toegankelijkheid, kwaliteit voorzieningen, etc.;
- *Dorpsstraat:* upgrade uitstraling panden en openbare ruimte en verbreding functiemix;
- *Amstelplein en Schans:* ruimtelijke kwaliteitsslag van busplein tot Schans: belangrijke stapsteen op route tussen het Zijdelmeer en de Amstel;
- *Evenementen:* stimuleren, samen met SPUK, en actief gebruik steiger.
- *Tramhalte met evt. TOP:* extra aanvoer/startpunt, kans fietsverhuur (zie 10).

9. Camperplaats aanwijzen en inrichten

Input participatie: richt je op een nieuwe bezoekersgroep: "er is geen camperplaats (centrale plek) in Uithoorn. Gemiste kans!"

Trend: met landelijk toenemende vergrijzing en welvaart is er een groeiende groep recreanten ontstaan die per camper het land in trekken.

Actie: gemeentelijk onderzoek met lokale belangstellenden naar potentiële locaties en (financiële) haalbaarheid voor het realiseren van een veilige en aantrekkelijke camperplaats met bijpassende voorzieningen.

11. Entrees versterken: welkom in Uithoorn!

Idee: faciliteren/upgraden van informatievoorziening en rustpunt (poort/pleisterplaats) bij belangrijkste entrees tot de gemeente: Brug Vrouwenakker, Vuurlijn (bij N231), Hollandse Dijk, etc.

Actie: toevoegen informatiepanelen en beschutte zitgelegenheid op enkele strategische locaties aan de recreatieve hoofdroutes. Waar mogelijk aanhaken op regionale ambities en acties op dit vlak (o.a. langs de Stelling van Amsterdam).

10. Fietsverhuur(netwerk) stimuleren

Input participatie: m.b.t. bezoekers passantenhaven: "Op zich is de regio heel mooi om te fietsen, maar dan is een fiets wel een must".

Trend ('stijlzoekers'): als uitstapje/onderdeel dagje uit met een gehuurde elektrische step, fiets of 'chopper' door het landschap rijden.

Idee: bezoekers meer van de gemeente laten zien, bijv. door aanbieden vaar-fiets-arrangement (zie ook 2) of (regionaal) netwerk van verhuurpunten. Dus: in Uithoorn opstappen, maar fiets elders (nabij OV-halte) inleveren.

12. Faciliteer (nieuwe vormen van) waterrecreatie

Aanleiding: de gemeente Uithoorn heeft diverse aanvragen/initiatieven ontvangen omtrent peddelsurfen (beter bekend als suppen*) en het maken van kanotochten.

Actie: samen met initiatiefnemers, natuurorganisaties en overige partners (bijv. SPUK) waar mogelijk binnen de eigen gemeente (o.a. Zijdelmeer) peddelsurf- en/of kanolocaties aanwijzen en/of routes ontwikkelen. Voor routes en arrangementen de link leggen met locaties in de regio.

* Stand Up Paddle

Droogh Trommelen en Partners (DTNP) - Adviseurs voor Ruimte en Strategie
Graafseweg 109, 6512 BS Nijmegen | **T** 024 - 379 20 83 | **E** info@dtnp.nl | **W** www.dtnp.nl